

ΘΕΜΑ : Παρατηρήσεις για το σχέδιο νόμου «σύμπραξη δημοσίου και ιδιωτικού τομέα σε συμβάσεις παραχώρησης έργων και υπηρεσιών»

I. Γενικά

1. Η οριστική επεξεργασία και η προώθηση του νομοσχεδίου για τις συμβάσεις παραχώρησης με το σύστημα της συν- ή αυτοχρηματοδότησης έργων ή υπηρεσιών είναι επιτακτική και επείγουσα, προκειμένου να αντληθούν από τον ιδιωτικό τομέα οι πόροι που προβλέπονται στο Γ΄ ΚΠΣ επ' ωφελεία τόσο του δημοσίου όσο και των ελληνικών ή αλλοδαπών επιχειρήσεων που προτίθενται να συμμετάσχουν στην εκτέλεσή τους.

2. Ορθό είναι οι διαδικασίες των συγχρηματοδοτούμενων έργων να υπάγονται εφεξής σε ενιαίο νομικό καθεστώς. Τούτο θα μπορούσε να επιτευχθεί, εάν ετοιμασθεί και ψηφισθεί το σχέδιο στο Β΄ ή Γ΄ Τμήμα Θερινών Διακοπών. Πρέπει να σημειωθεί ότι προς το παρόν υποψήφιοι έχουν απλώς εκδηλώσει ενδιαφέρον στα συγχρηματοδοτούμενα έργα. Άρα, η σχετική διαδικασία είναι δυνατόν να διέπεται από το νέο νομικό πλαίσιο.

3. Από το νομοσχέδιο πρέπει να παραλειφθούν διατάξεις που περιέχονται ήδη στις Κοινοτικές Οδηγίες και στις εθνικές πράξεις προσαρμογής του εθνικού στο κοινοτικό δίκαιο καθώς επίσης και διατάξεις, οι οποίες λόγω της δευτερεύουσας σημασίας τους θα έπρεπε να περιέχονται σε υπουργικές αποφάσεις (πχ. άρθρο 11).

4. Βασική σταθερά του νομοσχεδίου πρέπει να είναι η συμβατότητα των διατάξεών του με την κοινοτική νομοθεσία. Σε πολλές περιπτώσεις είναι αμφίβολο αν συμβαίνει αυτό (βλ. παρακάτω άρθρα 7 και 8). Δεν πρέπει να παραγνωρίζεται ότι βασική πηγή των συγχρηματοδοτούμενων έργων είναι κατά κανόνα πόροι του Γ΄ ΚΠΣ. Η διαπίστωση ασυμβατότητας από τις υπηρεσίες της Κοινότητας θα έχει ως συνέπεια την παύση της κοινοτικής χρηματοδότησής τους ή ακόμη και την επιστροφή των διατεθέντων κοινοτικών πόρων.

5. Άνκαι φαίνεται να εξυπακούεται ενόψει του περιεχομένου των διατάξεων του σχεδίου, ορθό θα ήταν να προβλεφθεί ότι στο κανονιστικό πεδίο του υπάγονται μόνο οι συμβάσεις που υπερβαίνουν το κατώφλι των Κοινοτικών Οδηγιών (200.000 ECU).

6. Το νομοσχέδιο εισάγει ειδικότερα ενπολλοίς προνομιακό καθεστώς για τις συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων. Πρέπει, ωστόσο, να αναφέρεται και στις συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών, όπου η φύση των ρυθμίσεων το επιβάλλει.

II. Παρατηρήσεις κατ' άρθρο

1. Στο άρθρο 3 οι παρεχόμενοι ορισμοί είναι αμφίβολης χρησιμότητας, διότι στη συντριπτική πλειονότητά τους αποτελούν αναπόσπαστο μέρος κοινοτικών Οδηγιών. Εξάλλου, οι ορισμοί αυτοί πρέπει να ταυτίζονται με τις έννοιες των Οδηγιών, ώστε να αποφεύγονται αποκλίσεις από αυτές και να δημιουργείται ασάφεια ως προς την προκριτέα έννοια.

2. Στο άρθρο 3 παρ. 2 και 3 οι σχετικοί ορισμοί πρέπει να εναρμονισθούν με την υιοθέτηση του ευρύτερου κύκλου προσώπων που μπορεί να είναι ανάδοχοι ή υποψήφιοι.

3. Στο άρθρο 4 η συμπερίληψη γενικών αρχών είναι αμφίβολης χρησιμότητας για δύο ιδίως λόγους: α) τυποποιεί αρχές που διαπλάθονται στη πρακτική και προσδιορίζονται ιδίως στην νομολογία των εθνικών δικαστηρίων και του ΔΕΚ και β) δίνουν συχνά λαβή για αμφισβητήσεις, ορισμένες φορές δε δημιουργούν ανασφάλεια δικαίου.

4. Η επιφύλαξη των άρθρων 7, 8 και 15 που γίνεται στο άρθρο 6 πρέπει να διευκρινισθεί, κατά πόσον αφορά συμβάσεις κάτω ή άνω του ποσού των Κοινοτικών Οδηγιών (το πιθανότερο αν όχι το βέβαιο), οπότε η ρύθμιση θα πρέπει να εναρμονίζεται με τις διατάξεις των Κοινοτικών Οδηγιών. Επίσης, στο άρθρο αυτό δεν διευκρινίζεται ποια διαδικασία ακολουθείται για τη σύναψη συμβάσεων παραχώρησης κάτω του ποσού των Κοινοτικών Οδηγιών.

5. Στα άρθρα 7 και 8, οι παρεκκλίσεις -που αφορούν προφανώς στη σύναψη συμβάσεων άνω του ποσού των Οδηγιών- θα πρέπει να εναρμονίζονται με το περιεχόμενο των Κοινοτικών Οδηγιών, οι οποίες προβλέπουν υπό όρους διαδικασία διαπραγμάτευσης. Υπ' αυτή την εκδοχή οι παρεκκλίσεις δεν έχουν λόγο ύπαρξης στο σχέδιο νόμου.

6. Στο άρθρο 8 παρ. 11 η δυνατότητα της Αναθέτουσας Αρχής να ζητά βελτιωμένες προσφορές, μετά την αξιολόγηση των δεσμευτικών οικονομικών προσφορών των υποψηφίων, θέτει -αν και φαίνεται να εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον- ζητήματα διαφάνειας και περιγραφής των διατάξεων του ελεύθερου ανταγωνισμού.

7. Στο άρθρο 9 οι διατάξεις για τις τεχνικές προδιαγραφές πρέπει να εναρμονίζονται με τις σχετικές διατάξεις των Κοινοτικών Οδηγιών.

8. Στο άρθρο 10 οι διατάξεις είναι άνευ αντικειμένου, διότι παραπέμπουν στην ισχύουσα νομοθεσία.

9. Στο άρθρο 11 το περιεχόμενο της διάταξης πρέπει να είναι αντικείμενο υπουργικής απόφασης.

10. Στο άρθρο 15 παρ. 4 η σχετική διάταξη αντίκειται προς τη συναφή Οδηγία.

11. Στο άρθρο 16 παρ. 2 και 3 η ρύθμιση που αφορά την γνωμοδότηση για την αποδοχή ή μη αντιρρήσεων που υποβάλλονται κατά το αντίστοιχο στάδιο της διαδικασίας επαναλαμβάνεται δύο φορές.

12. Στο άρθρο 17 δεν προβλέπεται δυνατότητα ένστασης κατά της διακήρυξης του διαγωνισμού ή της ανάδειξης του αναδόχου. Επίσης, δεν προσδιορίζεται το περιεχόμενο του ελέγχου που ασκούν επί των ενστάσεων – προσφυγών των υποψηφίων τα αρμόδια όργανα της αναθέτουσας αρχής.

13. Στο άρθρο 18 η διάταξη πρέπει να διατυπωθεί με μεγαλύτερη σαφήνεια, προκειμένου να διευκρινισθούν οι υποχρεώσεις του κυρίου και του αναδόχου του έργου για την εκπόνηση ΜΠΕ και την έγκρισή της. Ορθό είναι ο κύριος του έργου να έχει εκκαθαρίσει περιβαλλοντικά το πεδίο, προτού κινήσει τη διαδικασία για την παραχώρηση του έργου.

14. Στο άρθρο 19 οι διατάξεις που αποσκοπούν να μειώσουν δραστικά την ευθύνη του αναδόχου του έργου, φαίνεται να μην εναρμονίζονται πάντα με την νομοθεσία περί αρχαιοτήτων. Εξάλλου, συμπίεζουν υπέρμετρα τις, άκαμπτες πάντως συχνά, πρακτικές που επικρατούν στην Αρχαιολογική Υπηρεσία.

15. Στο άρθρο 23 οι φορολογικές διατάξεις του σχεδίου πρέπει να εξετασθούν προσεκτικά ως προς την συμβατότητά τους με την κοινοτική νομοθεσία (πχ. απαλλαγή Φ.Π.Α.), αλλά και ενόψει της πολιτικής που ακολουθείται να αποφεύγεται η δημιουργία, χωρίς αποχρώντα λόγο, φορολογικών προνομίων.

16. Στο άρθρο 24 παρ. 1 έχει διαγραφεί η λέξη «αποκλειστική» ως προς την ευθύνη και τον κίνδυνο του αναδόχου για τη χρηματοδότηση της επένδυσης. Έτσι γίνεται σαφές ότι πρόκειται για έργα συγχρηματοδότησης και όχι αυτοχρηματοδότησης. Τούτο επιβεβαιώνεται και από το άρθρο 25 του σχεδίου.

17. Στο άρθρο 26 η εκχώρηση δικαιωμάτων πρέπει να εγκρίνεται με απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής.

18. Στο άρθρο 30 πρέπει να προβλεφθεί ως βασικό περιεχόμενο της σύμβασης η κατάθεση εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης εκ μέρους του αναδόχου.

19. Στο άρθρο 33 πρέπει να προβλέπεται η έγκριση της Αναθέτουσας Αρχής για την υποκατάσταση του αναδόχου.

20. Στο άρθρο 34 πρέπει να προβλεφθεί βέβαια, υπό όρους, η δυνατότητα έκπτωσης του αναδόχου.

21. Η εξουσιοδότηση του άρθρου 41 είναι γενική και αόριστη. Ορθό είναι η απόφαση για παρεκκλίσεις, πέραν ενός ορίου, να λαμβάνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

22. Στο άρθρο 42 παρ. 2 προβλέπεται καταρχήν αναδρομική ισχύς των διατάξεων του παρόντος σχεδίου νόμου και στις εκκρεμείς αντίστοιχες διαδικασίες. Εφόσον κριθεί αναγκαία η μετεξέλιξη ισχυουσών συμβάσεων δημοσίων έργων σε συμβάσεις παραχώρησης έργου, πρέπει να διατυπωθεί με σαφήνεια η σχετική μεταβατική διάταξη, ώστε να υπάρξουν όροι ασφάλειας δικαίου και διαφάνειας.

Αθήνα, 24 Ιουλίου 2001